

TALOUS- JA VEROPOLITIIKAN LINJAT

vaalikaudelle 2015-2019

13.11.2014

Kolme tärkeää suunnanmuutosta

Talous- ja veropolitiikan suunta on uudistettava vaalikaudella 2015-2019 perusteellisesti, jotta Suomi saadaan takaisin kasvun tielle. Kolme tärkeää muutosta:

1.

Verotuksen tason yleinen kiristäminen on lopetettava ja veroaste taitettava laskuun

Kansantalouden veroaste on noussut tällä vaalikaudella tuntuvasti. Verotusta on jatkuvasti kiristetty ja huonot tulokset ovat nyt kaikkien nähtävillä. Kotimainen kysyntä on heikentynyt ja kansantalous on supistunut. Julkista taloutta ei ole onnistuttu massiivisista veronkiristyksistä huolimatta tasapainottamaan. Tämä kurjuuden kierre johtaa umpikujaan, siksi tarvitaan veropolitiikan täyskäännös. Ensi vaalikaudella veroaste on taitettava laskuun.

2.

Ansiotulojen verotusta on kevennettävä tuntuvasti kautta linjan, kaikilla tulotasoilla

Ansiotulojen verotuksen laajapohjainen keventäminen on paras tapa kannustaa työntekoa, ahkeruutta, yrittämistä, osaamisen kartuttamista ja uralta etenemistä. Se on myös avain ostovoiman ja yksityisen kulutuskysynnän kohenemiseen hyvin maltillisten palkkaratkaisujen oloissa. Maltillisen palkkalinjan jatkamista pidetään yleisesti toivottavana työllisyyden ja kilpailukyyn parantamiseksi. Palkkamaltilti vaatii ensi vaalikaudella tuekseen veronkevennyksiä kautta linjan, kaikilla tulotasoilla.

3.

Julkiset menot on asteittain sopeutettava kansantalouden kantokykyyn

Julkisten menojen taso on taantumien jäljiltä kohtuuttoman korkea suhteutettuna heikentyneen kansantalouden kantokykyyn. Paras tapa ratkoa tätä ongelmaa on kansantalouden palauttaminen kasvun tielle. Mahdollisesti tarvittava julkisen talouden lisäsopeutus on jatkossa tehtävä menosäästöillä, ei enää verotusta lisää kiristämällä. Menosopeutusta ei kuitenkaan pidä lyhyellä aikavälillä liioitella, jotta ei aiheuteta pitkittyneen taantumien tarpeetonta syvenemistä.

I. Talouspolitiikka, julkinen talous

TALOUSPOLITIIKAN LÄHTÖKOHDAT

Suomen talous on käännettävä uudelleen kasvun tielle, jotta hyvinvointiyhteiskunta voi säilyä elinvoimaisena. Tämä edellyttää määrätietoisien kasvuhakuista finanssipolitiikkaa vaalikaudella 2015-2019.

Kasvu edellyttää sekä kotimarkkinoiden että viennin elpymistä pitkittyneen taantumun jälkeen. Kotimarkkinoiden osalta ratkaisevaa on yksityinen kotimainen kysyntä, viennin osalta kilpailukyky.

Kotimarkkinoiden elpymisen kannalta keskeistä on vahvistaa pahasti horjunutta kuluttajien luottamusta sekä koko kansantalouden että oman henkilökohtaisen talouden tulleihin näkymiin. Ostovoimaa koskevat odotukset on käännettävä positiivisiksi myös näköpiirissä olevan maltillisen ansiokehityksen oloissa. Se edellyttää tulevalta hallitukselta selvää irtisanoutumista ostovoimaa leikkaavasta verotuksen kiristämisestä. Palkkamalattia vastaan on tultava verotusta keventämällä.

Viennin kilpailukyvyyn kohentaminen vaatii tuottavuuden parantamista ja pidättyvää kustannuskehitystä. Näitä tavoitteita on edistettävä kannustavilla ja yksityistä kulutuskyyntä ylläpitävillä veroratkaisuilla. Tämä on mahdollista erityisesti keventämällä ansiotulojen verotusta.

Verotuksen jatkuvien kiristysten taittaminen kohdennetuiksi kevennyksiksi on avainasemassa yksityiseen kysyntään perustuvan terveen talouskasvun käynnistymisessä. Julkista taloutta ei ole mahdollista kestävästi tasapainottaa ilman talouskasvua.

Finanssipolitiikan mitoituksen ei tule olla vuosina 2015-2019 liian kireää, jotta paluu pitkittyneestä taantumasta takaisin kohtuullisen talouskasvun uralle on mahdollista. Tämä tarkoittaa veronkiristysten lopettamista ja veroasteen taittamista laskuun sekä malttia myös lähivuosien menosäästöissä. Julkisessa menotaloudessa on kuitenkin noudatettava koko vaalikauden ajan korostettua pidättyvyyttä.

JULKISEN TALOUDEN PITKÄN AIKAVÄLIN TASAPAINOTUS, KESTÄVYYSVAJE, RAKENNEUUDISTUKSET

Julkisessa taloudessa nähtävissä oleva pitkän aikavälin kestävyysvaje johtuu lähes pelkästään väestörakenteen muutoksesta aiheutuvasta ikäsidonnaisten menojen kasvupaineesta. Kestävyysvajeeseen on siksi mahdollista tehokkaasti puuttua vain rakenneuudistuksilla, joilla puretaan pitkäjänteisesti niitä menopaineita, joita väestön ikääntymisestä aiheutuu.

Kuntapalvelujen tuottavuuden parantaminen on tehokkain tapa purkaa julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyysvajetta. Sosiaali- ja terveystalouden uudistus on toteutettava tavalla, joka johtaa julkisten palvelujen tuottavuuden selvään paranemiseen ja siten mahdollistaa menosäästöt myös palvelutasosta tinkimättä.

Työurien pidentäminen on hyvinvointipalvelujen tuottavuuden parantamisen ohella toinen keskeinen rakenteellinen keino parantaa julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyttä. Työikäisen väestön määrän kääntyminen laskuun merkitsee sitä, että työllistymismahdollisuudet jatkossa paranevat. Mikäli myös työn tarjonta on riittävää, edellytykset työurien selvälle pitenemiselle ovat olemassa.

Työurien pidentämisessä keskeistä on parantaa eri tavoin työnteon houkuttavuutta ja kannustimia. Työntekoon kohdistuvan verotuksen keventäminen edistää osaltaan työurien pidentämisen tavoitetta. Myös työelämän yleinen kehittäminen, työhyvinvoinnista ja työllistämisen kannusteista huolehtiminen sekä työkykyä ylläpitävä toiminta ovat tärkeitä.

Työeläkejärjestelmän kehittämisen tulee tukea tavoitetta pidemmistä työurista. Työmarkkinajärjestöjen sopima uudistuskokonaisuus toteuttaa tätä tavoitetta veropoliittisesti kestäväällä tavalla, sillä sen yhtenä lähtökohtana on ollut työeläkemaksujen nousupaineiden purkaminen.

VALTIONTALOUS

Valtiontalouden sitkeä alijäämä aiheutuu suurelta osin kansantalouden jumittumisesta pitkittyneeseen taantumaan, josta irtautumisen on oltava lähivuosien talouspolitiikan tärkein tavoite. Valtiontalouden tasapainottamisessa on siksi edettävä vuosina 2015-2019 varovasti.

Valtion menojen kehitys on kuitenkin saatava määrätietoisella politiikalla hallintaan. Valtion velkaantumisen lähivuosien tavoitteena tulee olla velan kansantuoteosuuden kasvun pysäyttäminen ja kääntäminen alenevalle uralle vaalikauden loppuun eli vuoteen 2019 mennessä.

Valtiontaloudessa mahdollisesti tarvittavaa lisäsopeutusta ei ole mahdollista vielä tarkasti arvioida. Lisäsäästöjen tarve ja mittaluokka on vahvistettava vaalikauden alkaessa tuoreiden tilastojen ja päivitettyjen suhdannearvioiden pohjalta. Olennaista on toteuttaa mahdolliset sopeutustoimet menotaloudessa, ei enää verotusta lisää kiristämällä.

2. Veropolitiikka

VEROPOLITIIKAN YLEINEN LINJA

Vuosien 2015-2019 veropolitiikalla on määrätietoisesti vahvistettava suomalaisen hyvinvointiyhteiskunnan rahoitusperustaa edistämällä hyvää talouskehitystä ja kaikkien suomalaisten osallistumista yhteisen tulevaisuuden rakentamiseen. Verotuksen on entistä paremmin kannustettava kansalaisia omatoimisuuteen ja aktiivisuuteen.

Veropolitiikan keskeinen päämäärä on talouskasvun, työllisyyden ja kilpailukyvyn edistäminen. Veropolitiikan yleisenä tavoitteena tulee olla laajan veropohjan yhdis-tyminen tasoltaan kohtuulliseen verotukseen.

Kasvava talous, paraneva työllisyys ja koheneva kilpailukyky laajentavat veropohjaa ja siten osaltaan turvaavat myös hyvinvointiyhteiskunnan saamia verotuottoja.

Verotuksen rakennetta on johdonmukaisesti kehitettävä työhön kohdistuvien verojen keventämiseksi. Verotuksen rakenteita uudistamalla on edistettävä osaamisen ja henkisen pääoman jatkuvaa kasvua Suomessa. Veromuutoksilla kannustetaan kansalaisia työntekoon ja yrittämiseen.

Avain työllistävään talouskasvuun on työhön kohdistuvan kohtuuttoman ankaran verotuksen asteittainen keventäminen kautta linjan, kaikilla tulotasoilla.

Verotuksen painopiste siirtyy työntekoon verottamisesta kulutuksen ja ympäristöhaittojen verottamisen suuntaan, kun verotuksen keventäminen keskitetään ansiotulojen verotukseen. Välillisten verojen kiristämiseen ei ole enää suuria mahdollisuuksia. Mikäli kulutusveroja korotetaan, on ansiotulojen veroja samalla kevennettävä enemmän, jotta kokonaisuus on ostovoimaa vahvistava.

ANSIOTULOJEN VEROTUSTA KEVENNETÄÄN KAUTTA LINJAN 1-2 MILJARDIA EUROA

Ansiotulojen verotuksen keventäminen on vuosien 2015-2019 veropolitiikan tärkein tavoite. Ansiotulojen verotusta yleisesti keventämällä kannustetaan työntekoa, ahkeruutta, yrittämistä, osaamisen kartuttamista, tuottavuuden lisäämistä ja uralla etenemistä.

Kevennys on avainasemassa, kun pyritään parantamaan työllisyyttä, lisäämään kansalaisten ostovoimaa ja tukemaan kotimaiseen kysyntään perustuvaa talouskasvua. Kevennyksillä turvataan suomalaisen työn asemaa kansainvälisessä kilpailussa ja vahvistetaan hyvinvointiyhteiskunnan rahoituspohjaa.

Suomen erityispiirre on ankara lisätuloihin kohdistuva marginaaliverotus kaikilla tulotasoilla. Veroprogressio on jyrkkä. Pienten palkkatulojen verotus on Suomessa jo kansainvälisesti vertailtuna kohtuullista, mutta tulojen noustessa ero muihin maihin kasvaa Suomen tappioksi.

Maltillisen palkkalinjan jatkamista pidetään yleisesti toivottavana työllisyyden ja kilpailukyvyyn parantamiseksi. Laajapohjainen ansiotulojen verotuksen keventäminen on avain ostovoiman ja yksityisen kulutuskysynnän kohenemiseen myös hyvin maltillisten palkkaratkaisujen oloissa. Erityisen tärkeää on keskituloisten verotuksen keventäminen. Palkkamaltilti vaatii ensi vaalikaudella tuekseen veronkevennyksiä kautta linjan, kaikilla tulotasoilla.

Työnteon kannustimien parantamiseksi on toisaalta perusteltua ulottaa kevennykset myös pienten ansiotulojen verotukseen. Kilpailu osaavista työntekijöistä ja heidän palkkaavista yrityksistä korostaa puolestaan tarvetta keventää myös suurien ansioiden verotusta.

Verotus ei saa millään tulotasolla kohtuuttomasti rangaista suomalaisia koulutuksesta, uralla etenemisestä tai osaamisen karttumisesta. Ansiotulojen verotusta on perusteltua keventää kaikilla tulotasoilla. Lisätuloihin kohdistuvia marginaaliveroja on alennettava kautta linjan.

Veronmaksajien näkemys:

- Ansiotulojen verotusta kevennetään 1 – 2 miljardia euroa. Kevennys toteutetaan kautta linjan, kaikissa tuloluokissa.
- Valtion tuloveroasteikkoon väliaikaiseksi säädetty solidaarisuusporras poistetaan vaalikauden alussa.
- Lisäksi tuloveroperusteita muutetaan vuosittain niin, että yleisen ansiotason nousun sekä sosiaalivakuutusmaksujen muutosten verotusta kiristävä vaikutus puretaan. Tämä ei ole kevennys, vaan estää verotuksen muutoin tapahtuvan kiristymisen.
- Eläkkeiden verotus pidetään edelleen korkeintaan palkkaverojen tasolla. Eläketulojen perusteettomasta lisäverosta luovutaan.

YHTEISÖVERO PIDETÄÄN KILPAILUKYKYISENÄ, PÄÄOMAVEROA EI KIRISTETÄ

Pääomatulojen verotusta ja yritysverotusta kehitettäessä tavoitteena on ylläpitää säästämiseen ja yrittämiseen kannustava, tasoltaan kohtuullinen ja kansainvälisesti kilpailukykyinen verojärjestelmä. Näiden veromuotojen osalta on erityisen tärkeää, että veropolitiikka on ennustettavaa, johdonmukaista ja pitkäjänteistä. Olennaista on, ettei säästämiseen ja yritystoimintaan kohdistuvia tuloveroja millään osa-alueella ainakaan kiristetä nykyisestä.

Yritysten vahvat taseet ovat tärkeä suhdannepuskuri, jonka arvo erityisesti työllisyyden kannalta korostuu aina taantumien aikana. Tämä on syytä jatkossakin huomioida pääoma- ja yhteisöverotuksen kokonaisuutta arvioitaessa.

Kansalaisten laajapohjaista ja pitkäjänteistä osakesäästämistä on hyvä edistää huojentamalla pörssiosinkojen verotusta sekä säättämällä vähäiset pörssiosingot verovapaiksi.

Yhteisöveron kohtuullinen taso on erityisen tärkeä osa kasvuhakuista veropolitiikkaa. Liian ankara yritysverotus vähentää kotimaista pääomakantaa, alentaa työn tuottavuutta ja päättyy viime kädessä kotimaisten palkansaajien rasiutukseksi.

Kansainvälinen verokilpailu on tiivistä yritysverotuksessa. Yhteisöverokannan tulee olla sellainen, että kansainvälisesti toimivilla yrityksillä on riittävät kannusteet investoida ja sijoittua Suomeen. Yhteisövero on nyt kilpailukykyisellä ja kannustavalla tasolla moniin kilpailijamaihin verrattuna, mutta tilanteen muuttuessa on oltava valmius alentaa yhteisöverokantaa.

Veronmaksajien näkemys:

- Yhteisöverokanta pidetään toistaiseksi ennallaan 20 prosentissa. Kilpailuaseman mahdollisesti muuttuessa on oltava valmius alentaa yhteisöverokantaa.
- Pääomatulojen verotusta ei kiristetä.
- Pörssiosinkojen verotusta huojennetaan ja vähäiset pörssiosingot säädetään verovapaiksi.

ASUNTOLAINOJEN KORKOVÄHENNYKSEN LEIKKAAMINEN LOPETETAAN

Omistusasuminen on suomalaisten selvästi yleisimmin toivoma asumismuoto tulotasausta riippumatta, joten on tärkeää edistää kansalaisten laajapohjaista mahdollisuutta osallistua ostajana asuntomarkkinoille. Asuntosäästäminen asuntolainaa hyväksikäyttäen mahdollistaa omistusasumisen vaihtoehtona myös niille, joiden varallisuus ei muutoin tee oman kodin hankkimista mahdolliseksi.

Korkovähennys parantaa asuntolainaa tarvitsevien asunnonostajien suhteellista asemaa asuntomarkkinoilla suhteessa sijoittajiin, perintöjä saaviin tai muutoin valmiiksi varakkaisiin henkilöihin. Korkovähennyksellä on siksi jatkuvasti tärkeä yhteiskunnallinen tehtävä laajapohjaisten ja tasapuolisten omistusasuntomarkkinoiden synnyttämisen ja ylläpitämisen kannalta. Korkovähennys on syytä säilyttää myös tulevaisuudessa.

Korkovähennyksen merkitys asuntovelallisille on poikkeuksellisen alhaisten korkojen aikana rajallinen, mutta se voi kasvaa huomattavasti tulevaisuudessa, kun korot ennen pitkää kääntyvät uudelleen nousuun. Siksi uusia leikkauksia korkovähennykseen ei tule toimeenpanna ensi vaalikaudella.

Veronmaksajien näkemys:

- Asuntolainojen korkovähennyksen asteittainen leikkaaminen pysäytetään vuonna 2018, jolloin vähennykseen oikeuttaa 50 prosenttia koroista.

KOTITALOUSVÄHENNYKSESTÄ POISTETAAN OMAVASTUU

Kotitalousvähennys on osoittautunut hyvin toimivaksi osaksi kannustavaa ja työllistävää verojärjestelmää ja onnistuneeksi täsmäaseeksi kotitalouksien teettämässä töissä aiemmin rehottanutta harmaata taloutta vastaan.

Kotitalousvähennyksen myötä on synnytetty työllistävä kotitalouspalvelujen toimiala käytännössä tyhjistä. Harmaa talous on suurelta osin hävinnyt kotitaloustyön markkinoilta vähennyksen ansiosta. Samalla kotitalouspalveluja ostavan kuluttajasuoja on kohentunut. Kotitalousvähennys edistää tehokasta työnjakoa yhteiskunnassa ja kansalaisten mahdollisuutta osallistua täysipainoisesti työelämään.

Kotitalousvähennyksestä tulee poistaa keinotekoinen sadan euron omavastuu, joka kohtee epäoikeudenmukaisesti vähäisen määrän kotitaloustöitä teettäviä kansalaisia ja tekee vähennyksen määrän laskemisen tarpeettoman vaikeaselkoiseksi.

Omapastuun käyttöönottoa perusteltiin aikanaan sillä, että näin haluttiin rajoittaa kuittien lähettämistä verohallinnolle. Tämä perustelu ei ole enää pätevä, sillä esitetyihin veroilmoituksiin siirtymisen jälkeen vähennyksen tekijä säilyttää joka tapauksessa vähennykseen liittyvät tositteet itse.

Veronmaksajien näkemys:

- Kotitalousvähennyksen sadan euron omavastuu poistetaan.
- Kotitalousvähennyksen enimmäismäärää korotetaan sadalla eurolla 2500 euroon.

TYÖMATKAT JA MUUT TULO-HANKINNAN MENOT VÄHENNÄTÄÄN TODELLISEN SUURUISINA

Suomalaisen tuloverotuksen huolellisesti vaalittu periaate on verottaa vain todellista tuloa. Verotus kohdistuu tällöin tuloon, josta on ensin vähennetty sen hankinnasta aiheutuvat kustannukset. Työssä käymisestä aiheutuneet kulut on vähennettävä todellisen suuruisina. Tämä on oltava lähtökohtana myös työmatkavähennystä kehitettäessä.

Veronmaksajien näkemys:

- Työssä käymisestä aiheutuneet kulut vähennetään lähtökohtaisesti todellisen suuruisina, eikä työmatkavähennyksen omavastuuta koroteta.

LIIKENTEEN VEROTUKSEEN EI MUUTOKSIA ENNEN VAIHTOEHTOJEN SELVITTÄMISTÄ

Liikenteen verotuksen kehittämisestä on tehty kuluvalle vaalikaudella karkeitä selvityksiä ja myös esityksiä mittaviksi uudistuksiksi. Avoimia kysymyksiä on paljon. Selvityksiä eri vaihtoehtoista ja niiden vaikutuksista ei ole tehty riittävästi johtopäätösten tekemiseksi esimerkiksi ehdotetusta kilometriverojärjestelmästä.

Ensi vaalikaudella ei tule käynnistää ehdotetun kilometriverojärjestelmän valmistelua tai muitakaan konkreettisia kokeiluja. Sen sijaan on syytä jatkaa aiheeseen liittyvää selvitys-

työtä ja kansainvälisen kehityksen seuranta, jotta tulevaisuudessa tehtäville ratkaisuille saadaan riittävä tietopohja.

Veronmaksajien näkemys:

- Liikenteen verotuksen kokonaisuutta ja eri uudistusvaihtoehtoja selvitetään perusteellisesti vaalikauden aikana.

PERINTÖ- JA LAHJAVEROSTA PURETAAN KIRISTYKSET

Kohtuullinen perintö- ja lahjavero on perusteltu osa Suomen verojärjestelmää, mutta verotuksen kiristytessä sen oikeutus vähenee ja kohtuuttomuuksiin johtavat käytännön tilanteet yleistyvät.

Kuluvalla vaalikaudella toimeenpannut mittavat kiristykset ovat vieneet perintö- ja lahjaverotusta väärään suuntaan. Esimerkiksi rintaperillisten korkein veroprosentti on noussut 13 prosentista jo 20 prosenttiin. Muun muassa yritysten sukupolvenvaihdosten edellytykset ovat näiden kiristysten myötä heikentyneet selvästi.

Perintöveroasteikon alarajaa ei ole korotettu vuoden 2009 jälkeen. Alarajan korottaminen olisi kohtuullista ja se huojentaisi erityisesti pienten perintöjen verotusta.

Veronmaksajien näkemys:

- Perintö- ja lahjaveroasteikkoja huojennetaan palauttamalla asteikkoprosentit vuoden 2011 tasolle.
- Lisäksi perintöveroasteikon alarajaa korotetaan.

KIINTEISTÖVEROT JÄTETÄÄN KUNTIEN PÄÄTETTÄVIKSI

Kunnat päättävät vapaasti ansiotuloihin kohdistuvan kunnallisveron tasosta. Kiinteistövero-
rosta kunnat sen sijaan päättävät vain lain sallimien rajojen sisällä.

Kiinteistövero on kunnallinen vero, joka tulee periaatteessa jättää mahdollisimman va-
paasti kuntien itsensä päätettäväksi niiden omista paikallisista tarpeista lähtien.

Eriyksen tärkeää on, ettei kuntia pakoteta vastentahtoisiin veronkiristyksiin tilanteessa,
jossa niillä ei ole kiinteistöveron korottamiseen sen paremmin tarvetta kuin haluakaan.
Kiinteistöveroprosenttien nykyisiä alarajoja ei siksi tule nostaa. Kaikilla kunnilla on mah-
dollisuus halutessaan omin päätöksin nostaa kiinteistöveroprosenttinsa lain sallimiin ylä-
rajoihin asti.

Korkeaksi viritetty kiinteistövero johtaa helposti kohtuuttomiin tilanteisiin, sillä kiinteis-
tövero kohdistuu kattavasti asumiseen, minkä lisäksi kiinteistöjen verotusarvot määräy-
tyvät karkein perustein. Kiinteistöveroprosenttien ylärajoilla on siten edelleen merkitys-
tä kohtuuttomien tilanteiden ennaltaehkäisemisessä.

Veronmaksajien näkemys:

- Kuntia ei pakoteta kiinteistöveron korotukseen. Kiinteistöveron alarajat pidetään ennallaan.
- Kohtuuttomien tilanteiden ehkäisemiseksi kiinteistöverossa säilytetään ylärajat. Kuntien päätösmahdollisuuksia voidaan lisätä korottamalla ylärajoja maltillisesti.

KULUTUSVEROTUKSESSA VOIDAAN KOROTTA VAIN HAITTAVEROJA

Ansiotulojen verottamisesta aiheutuu suurempi hyvinvointitappio kuin kulutuksen ve-
rottamisesta. Ansiotuloverotuksella on myös kielteisempi vaikutus talouskasvuun kuin
kulutusveroilla. Verotuksen painopistettä on siirrettävä työn verottamisesta kulutuksen
verottamisen suuntaan keventämällä ansiotulojen verotusta.

Verotuksen painopiste siirtyy työnteon verottamisesta kulutuksen ja ympäristöhaittojen
verottamisen suuntaan, kun verotuksen keventäminen keskitetään ansiotulojen verotuk-
seen. Välillisten verojen kiristämiseen ei ole enää kovin suuria mahdollisuuksia.

Mikäli kulutusveroja osana kokonaisuutta korotetaan, on ansiotulojen veroja samalla kevennettävä enemmän, jotta muutosten yhteisvaikutus on ostovoimaa vahvistava.

Arvonlisäverokannat ovat jo nyt korkeat. Kuluvalle vaalikaudella toteutetun kiristyksen jälkeen on mahdollista pidemmällä tulevaisuudessa harkita arvonlisäverokantojen enintään yhden prosenttiyksikön korotusta osana verotuksen rakenneuudistuksia. Alkavalla vaalikaudella arvonlisäverokantojen korotuksissa on kuitenkin syytä olla hyvin pidättyväinen.

Verotuksen painopisteen siirtämistä kulutusverojen suuntaan on mahdollista toteuttaa korottamalla maltillisesti terveyshaittoihin kohdistuvia valmisteveroja.

Terveysverojen osalta korotukset ovat kulutuksesta aiheutuvien haittojen takia erityisen perusteltuja alkoholin ja tupakkatuotteiden verotuksessa. Korotuksia ei voida kuitenkaan tehdä rajattomasti, jotta kysyntä ei ohjautuisi liian suuressa määrin kasvavaan matkustajatuontiin.

Myös energiaan kohdistuvia veroja on kiristetty kuluvalle vaalikaudella jo merkittävästi. Liikennepolttoaineiden ja kuluttajasähkön verotuksen lisäkiristämiseksi on vain vähän tilaa jäljellä.

Veronmaksajien näkemys:

- Terveyshaittoihin kohdistuvien alkoholiveron ja tupakkaveron maltillinen korottaminen on perusteltua, mutta käytännön liikkumavara on vähäinen verojen korkean tason ja kasvavan matkustajatuonnin takia.
- Kuluttajasähkön ja liikennepolttoaineiden verotuksen korottamiselle on nähtävissä rajallisesti mahdollisuuksia kuluvalle vaalikaudella jo toteutettujen kiristysten jälkeen.
- Kulutusverojen maltillisia korotuksia voidaan harkita osana kokonaisuutta, jossa ansiotulojen verotusta kevennetään tuntuvasti ja muutosten yhteisvaikutus on ostovoimaa selvästi lisäävä. Kulutusverojen korotukset on suunnattava ensisijaisesti valmisteveroihin.

3. Sosiaaliturva, kannustimet

TULONSIIRTOJEN KEHITTÄMISESSÄ LÄHTÖKOHTA KANNUSTAMINEN AKTIIVISUUTEEN

Tulonsiirtojärjestelmiä kehitettäessä keskeinen lähtökohta tulee olla niiden, palvelumaksujen ja progressiivisen tuloverotuksen yhteisvaikutusten tarkastelu. Kokonaisuuden tulee olla aina omatoimiseen tulonhankintaan kannustava.

Yleinen tarveharkintainen vähimmäisturva, eli nykyinen toimeentulotuki ja asumistuki, on jatkossakin säilytettävä perhekohtaisena ja sekä tarve- että tuloharkintaisena. Vähimmäisturvaa myönnetään elämisen kannalta välttämättömiin menoihin. Tällöin tiukka ja yksityiskohtainenkin tarveharkinta on sekä välttämätöntä että luonnollista. Vähimmäisturvaa ei tule kehittää nykyistä kaavamaisempaan suuntaan.

Tuloverojen yleinen ankara progressiivisuus sekä tulo- ja tarveharkintaiset tulonsiirrot, kuten asumistuki ja toimeentulotuki, huolehtivat varsin tehokkaasti lapsiperheiden keskinäisestä tuloerojen tasauksesta. Näiden päälle tulevat usein vielä tulosidonnaiset päivähoitomaksutkin. Perhekustannusten tasauksen asiallinen peruste on puolestaan lapsen huoltaminen, mistä aiheutuvat kustannukset alentavat myös vanhempien veronmaksukykyä samantuloiisiin lapsettomiin verrattuna. Tällaisen tulonsiirron on luonnollisesti oltava verovapaa ja se on myönnettävä tasapuolisesti kaikista lapsista.

Lapsilisällä tasataan tehokkaasti ja oikeudenmukaisesti perhekustannuksia lapsiperheiden ja lapsettomien kotitalouksien välillä. Päätyvällä vaalikaudella lapsilisän rinnalle käytöön otettu määräaikainen tuloharkintainen verotuksen lapsivähennys on epäonnistunut sekä veropoliittisesti että perhepoliittisesti, joten siitä on syytä suunnitellusti luopua ensi vaalikauden aikana.

Veronmaksajien näkemys:

- Tulonsiirtojen yleisenä lähtökohtana on kannustaminen omatoimisuuteen ja aktiivisuuteen.
- Perhekustannusten tasaus on toimeenpantava tehokkaasti ja oikeudenmukaisesti verovapaiden lapsilisien avulla.

Veronmaksajain Keskusliitto

Kalevankatu 4, 00100 Helsinki
puh. (09) 618 871, fax (09) 608 087

VERONMAKSAJAT
Puolenpitoa.